

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
494813

Datum 21 mei 2013
Betreft reactie brief consequenties studiefinanciering niveau 3/4 bij uitstroom op niveau 2

Geachte heer B,

U hebt een brief gestuurd aan de leden van de Tweede Kamerfracties over de consequenties voor de studiefinanciering wanneer een deelnemer die een mbo-opleiding op niveau 3 of 4 volgt uitstroomt op niveau 2. Hierbij reageer ik op deze brief.

Het studiefinancieringsstelsel is erop gericht deelnemers in staat te stellen een voor hen interessante en passende mbo-opleiding succesvol te kunnen volgen en afronden. Hiertoe zijn voor mbo-opleidingen verschillende studiefinancieringstypen ingericht, die passen bij het type onderwijs dat wordt gevolgd.

Studiefinanciering voor een mbo-opleiding op niveau 1 of 2 is onbeperkt in duur en wordt uitgekeerd in de vorm van een gift. Studiefinanciering voor een mbo-opleiding op niveau 3 of 4 wordt daarentegen gedurende maximaal vier jaar uitgekeerd in de vorm van een prestatiebeurs, waarna nog drie jaar leenrecht bestaat. Een prestatiebeurs houdt in dat de studiefinanciering wordt versterkt in de vorm van een voorwaardelijke lening, die bij het behalen van een diploma op het niveau waarvoor de studiefinanciering wordt verkregen wordt omgezet in een gift. Dit is de zogenaamde prestatie-eis. Indien niet aan deze eis wordt voldaan moet de prestatiebeurs worden terugbetaald. Op deze wijze worden deelnemers gestimuleerd binnen een redelijke tijd hun opleiding af te ronden. Daarnaast is de prestatie-eis een waarborg om er zeker van te zijn dat deelnemers daadwerkelijk onderwijs volgen.

Ik vind het van groot belang dat de "juiste persoon op de juiste plek" zit. In het studiefinancieringsstelsel is daarom rekening gehouden met de mogelijkheid dat een opleiding minder goed bij een deelnemer blijkt te passen. Deelnemers op niveau 3 of 4 krijgen in het eerste jaar van hun studie de ruimte hun studiekeuze te herzien, zonder dat dit voor de studiefinanciering consequenties heeft: als blijkt dat de opleiding niet passend is of niet aansluit bij hun belangstelling, dan kunnen deelnemers zonder prestatiebeursschuld uitstromen vóór 1 februari van hun eerste studiejaar.

Het kan inderdaad voorkomen dat er desondanks, zoals u in uw brief aangeeft, deelnemers zijn die in een latere fase van hun studie alsnog uitstromen naar een mbo-opleiding op niveau 1 of 2. Hiervoor draagt de deelnemer echter zelf verantwoordelijkheid. Voor deze deelnemers betekent dit dat zij niet voldoen aan de prestatie-eis die geldt voor het omzetten van de prestatiebeurs in een gift. De ontvangen prestatiebeurs blijft dus een lening. Met deze regeling wordt strategisch gedrag voorkomen en wordt gestimuleerd dat de deelnemer de opleiding waarvoor prestatiebeurs is verstrekt afrondt dan wel dat hij tijdig switcht naar een opleiding die wel passend is.

Datum
12 maart 2013
Onze referentie
494813

Deelnemers hebben 10 jaar de tijd om hun mbo-diploma op niveau 3 of 4 te behalen. Een deelnemer die afstroomt naar niveau 1 of 2 en daar een diploma behaalt, heeft daarna dus nog enkele jaren de tijd om alsnog zijn opleiding op niveau 3 of 4 succesvol af te ronden. Dat kan ook een opleiding in de beroepsbegeleidende leerweg zijn of een andere opleiding dan de oorspronkelijke. De genoten maanden prestatiebeurs voor de mbo-opleiding op niveau 3 of 4 worden na het behalen van dat diploma alsnog omgezet in een gift.

Deelnemers die een prestatiebeurs ontvangen maar uitstromen op niveau 2, en niet binnen 10 jaar alsnog een mbo-diploma op niveau 3 of 4 behalen, blijven met een studieschuld zitten. Dit betreft echter slechts de maanden studiefinanciering die zijn genoten gedurende de opleiding op niveau 3 of 4; studiefinanciering voor een opleiding op niveau 1 of 2 is een gift en hoeft dus niet te worden terugbetaald. De prestatiebeursschuld kan onder sociale voorwaarden worden terugbetaald. Bij de terugbetaling wordt rekening gehouden met het inkomen. Ook kunnen aflosvrije periodes worden ingezet.

Ik begrijp dat de regelgeving nadelige gevolgen heeft voor uw zoon, nu hij in zijn derde cursusjaar afstroomt naar een opleiding niveau 2. Alles overziend, ben ik echter van mening dat het gevoerde beleid redelijk is. Deelnemers op niveau 3 of 4 weten van te voren wat van hen wordt verwacht. De mogelijkheid bestaat om consequenteloos over te stappen, mits dit binnen zes maanden gebeurt. Daarnaast wordt de studiefinanciering die is genoten gedurende de opleiding op niveau 3 of 4 alsnog omgezet in een gift als binnen 10 jaar toch nog een diploma op niveau 3 of 4 wordt behaald. Tenslotte kent het terugbetalingssysteem vele sociale voorwaarden. Met al deze elementen zorgt het studiefinancieringsstelsel juist voor een goede balans tussen de verantwoordelijkheid van de overheid en die van de deelnemer.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker